

H O T Ă R Ă R E A nr.1-145/2024
privind aspectele procedurale aferente concursurilor anunțate prin Hotărârile
Consiliului Superior al Procurorilor
nr.1-111/2023 și nr.1-112/2023 din 29.05.2023

21 mai 2024

municipiul Chișinău

Examinând subiectul cu privire la aspectele procedurale aferente concursurilor anunțate prin Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-111/2023 și nr.1-112/2023 din 29.05.2023, audiind informația prezentată de către doamna Elena Roșior, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin Hotărârile nr.1-111/2023 și nr.1-112/2023 din 29.05.2023 Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat concursuri între procurori, pentru promovare în mai multe funcții vacante de procuror conducător, precum și pentru transfer, pe orizontală, în unele procuraturii teritoriale.

Potrivit constatărilor expuse în **Hotărârea nr.1-111/2023 din 29.05.2023**, participarea la aceste concursuri s-a referit la procurorii ce s-au înscris în *Lista procurorilor care solicită numirea în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef* din Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante pentru suplinirea următoarelor funcții vacante de procurori conducători:

- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia, șef al Oficiului Principal;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia, șef al Oficiului Comrat;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii UTA Găgăuzia, șef al Oficiului Vulcănești;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Basarabeasca;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Cahul;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Călărași;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Criuleni;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Florești;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Glodeni;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Ialoveni;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Ocnîța;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Orhei;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Rezina;*
- *adjunct al procurorului-șef al Procuraturii raionului Taraclia.*

Rezumând informația la zi, se constată că pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor sunt pendinte 6 concursuri din cele anunțate prin Hotărârea nr.1-111/2023 din 29.05.2023, pentru suplinirea a 6 funcții de conducere din cadrul procuraturilor teritoriale, în care sunt vizați 7 candidați-procurori (*cu remarca că în unele concursuri s-au înscris*

câte doi candidați). Totodată se reține că un candidat înscris în unul din concursurile menționate a depus cerere de retragere.

În aceeași ordine de idei, participarea la concursurile anunțate prin **Hotărârea nr.1-112/2023 din 29.05.2023** s-a referit la procurorii ce s-au înscris în *Lista procurorilor care solicită transferul sau promovarea (sub-lista: Procurori care solicită transferul)*, pentru suplinirea următoarelor funcții vacante:

- *procuror în Procuratura municipiului Chișinău (2 funcții);*
- *procuror în Procuratura de circumscripție Cahul (1 funcție);*
- *procuror în Procuratura mun. Bălți (1 funcție).*

Cu titlu de informare, se reține că pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor sunt pendinte 4 concursuri anunțate prin Hotărârea nr.1-112/2022 din 29.05.2023, pentru suplinirea a 4 funcții de procuror din cadrul procuraturilor teritoriale, în care sunt vizați 13 candidați-procurori (*cu remarca că în unele concursuri s-au înscris câte doi și mai mulți candidați*).

Conform informației oferite de Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor, la data aplicării la concursurile anunțate toți procurorii candidați erau înscriși în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante în condițiile art.22 alin.(4) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

De asemenea, Consiliul a remarcat că pentru fiecare dintre cererile de aplicare la concurs sunt întrunite condițiile de admisibilitate, circumstanță care a permis, la acel moment, acceptarea dosarelor de concurs și remiterea acestora Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor¹, pentru evaluarea în cadrul procedurii de selecție.

În contextul amendamentelor operate la Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură², pe data 15.08.2023 Colegiul a returnat Consiliului Superior al Procurorilor dosarele candidaților, pentru a decide conform competenței.

Fiind analizată situația, per ansamblu, aferent concursurilor de referință, Consiliul Superior al Procurorilor a constatat că, în perioada de timp de la anunțarea concursurilor până în prezent, 3 procurori-candidați au fost excluși din Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor vacante, în temeiul pct. 8.12 lit. e) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, în legătură cu expirarea termenului evaluării performanțelor (*Botnaru Alexandru, Buzu Vasile, Frunză Aliona*).

Având în vedere situația de fapt configurată, Consiliul Superior al Procurorilor va examina circumstanțele de ordin faptic și normativ, aferente eventualității de a da finalitate acestor concursuri, ținându-se cont de faptul că o parte din candidați au la această etapă evaluarea profesională expirată sau în curs de expirare.

Ab inițio, se consemnează prevederile art.19 alin. (1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, care statuează că selecția candidaților la funcția de procuror și cariera procurorilor se fac prin concurs, având drept scop asigurarea unui proces de selecție obiectiv, imparțial și transparent, care să garanteze alegerea celor mai buni candidați pentru funcția respectivă.

Subsecvent, se reține că prevederile normative aferente speței determină obligativitatea înscrierii procurorului în Registrul candidaților pentru suplinirea funcțiilor

¹ Hotărârile nr. 1-130/2023 și 1-131/2023 din 25.07.2023

² Operate prin Legea nr.200 din 31.07.2023

vacante în scopul unei eventuale intenții de a aplica la concursurile anunțate, cu condiția valabilității termenului de evaluare a performanțelor.

Potrivit prevederilor art.22 alin.(4) din Legea nr.3/2016, procurorul în funcție care dorește un transfer sau o promovare, sau dorește o numire în funcția de procuror-șef sau de adjunct al procurorului-șef poate fi înscris în Registru dacă în ultimii doi ani până la depunerea cererii de înscriere în Registru a fost supus evaluării performanțelor.

În aceeași ordine de idei, conform art.29 alin.(3) lit. b) din Legea nr.3/2016, procurorul este supus evaluării performanțelor în mod extraordinar în cazul participării la concursul pentru ocuparea funcției de procuror-șef.

În temeiul art.23 alin.(1) din Legea nr.3/2016, competența de apreciere a candidaților înscriși în Registru a revenit până la data de 04.08.2023 Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor.

Prin amendamentele operate la Legea nr.3/2016, prin Legea nr.200/2023 pentru modificarea unor acte normative (*îmbunătățirea mecanismului de selecție, evaluare și răspundere disciplinară a procurorilor*), Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor și-a încetat de drept activitatea la data de 04.08.2023, competențele acestui organ colegial fiind atribuite unui nou constituit – Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor.

În baza acestor reglementări, având în vedere perpetuarea în timp a procesului de evaluare externă/extraordinară a candidaților la funcția de membru în Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor, ce urmează a fi realizată în conformitate cu prevederile Legii nr.26/2022, și de numire a acestora în funcțiile de membri, atribuția³ de evaluare și selecție a candidaților la funcția de procuror a revenit, din data de 04.08.2023, Consiliului Superior al Procurorilor.

Potrivit alin. (15) art. VI din Legea nr.200/2023, până la numirea în funcție a 2/3 din membrii Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor va efectua evaluarea și selecția candidaților la funcția de procuror.

La fel, din raționamentele art.VI din aceeași lege, rezultă expres obligația pentru Consiliul Superior al Procurorilor ca în termen de până la 3 luni de la data publicării modificărilor în Monitorul Oficial, să aducă actele sale normative în concordanță cu aceasta și să adopte regulamentele corespunzătoare, inclusiv și cel care ar reglementa activitatea Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor.

Astfel, prin Hotărârea nr.1-16/2024 din 19.01.2024, Consiliul Superior al Procurorilor a aprobat Regulamentul cu privire la procedura de selecție a procurorilor, procedura de evaluare a performanțelor procurorilor și funcționare a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor (în continuare Regulament, la forma gramaticală corespunzătoare), al cărui scop constă în stabilirea noilor reguli de desfășurare a procedurilor de selecție și de evaluare a procurorilor, precum și a modului de organizare și funcționare a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor.

Conform normelor coroborate ale Capitolului VII din Regulamentul menționat, procedura de selecție a candidaților/procurorilor reprezintă totalitatea activităților de apreciere, realizate în cadrul unui concurs de către Colegiu și, respectiv, de către Consiliu, în scopul asigurării unui proces de selecție obiectiv, imparțial și transparent, care să garanteze alegerea celor mai buni candidați pentru funcția anunțată în concurs.

³ prin Legea 200/2023 (art. VI alin. (15))

Se reține că, în accepțiunea pct. 69 din Regulament, în calitate de factori determinanți pentru candidații înscriși în concursurile de numire pe post, promovare sau transfer, sunt corespunderea condițiilor legale prevăzute în art.20 din Legea nr.3/2016 și înscrierea în lista corespunzătoare din Registru, ca fiind cerințe indispensabile pentru desfășurarea unui proces de selecție obiectiv.

În ședința din 21.05.2024, generalizând argumentele expuse, ținând cont de mai multe circumstanțe de ordin legislativ și organizatoric care au trenat în timp și nu sunt imputabile procurorilor implicați în concursurile menționate, având în vedere și reconfigurarea mecanismului de evaluare și selecție a procurorilor prin Legea nr.200/2023, Consiliul a apreciat ca fiind judicioasă decizia de a înceta concursurile anunțate prin Hotărârile nr.1-111/2023 și nr.1-112/2023 din 29.05.2023.

La adoptarea acestei decizii, Consiliul Superior al Procurorilor a luat în considerare toate faptele relevante și și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege, asumându-și acest drept de determinare în calitate de autoritate publică.

În acest context, se relevă că decizia luată în mod discreționar, trebuie să fie una optimă, să corespundă finalității actului normativ, sensului legislației în vigoare, principiilor generale ale dreptului intern și internațional, drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, deci să corespundă scopului urmărit, care alcătuiește esența „dreptului discreționar”, a cărui realizare se efectuează cu respectarea principiilor legalității, oportunității, echității.

Consiliul Superior al Procurorilor, în calitate de organ independent cu statut de persoană juridică, format în vederea participării la procesul de constituire, funcționare și asigurare a autoadministrării sistemului Procuraturii, dispune de dreptul discreționar la emiterea hotărârilor pe marginea subiectului examinat, în măsura în care deciziile sale nu afectează de o manieră nejustificată drepturile fundamentale ale persoanelor vizate în spețele de referință.

Mai mult ca atât, conform art.16 alin.(1) din Codul administrativ, scopul acordării discreției autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii, atunci când aplică o dispoziție legală.

Totodată, exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare, ci permite autorității publice să răspundă flexibil la diferite probleme. Iar în acest fel, administrația poate lua decizii individuale în cadrul unui proces legal, făcând astfel posibilă realizarea unui echilibru între obiectivul legal abstract și circumstanțele reale.

Aceeași ordine de analiză se deduce și din raționamentele Curții Supreme de Justiție, care a consemnat că „*autoritatea publică posedă o marjă discreționară în măsura în care nu afectează de o manieră nejustificată drepturile fundamentale ale persoanei*”, precum și că oportunitatea actului administrativ se circumscrie competențelor emitentului (a se vedea Decizia Curții Supreme de Justiție din 16.02.2022, dosarul nr.3ra-1128/2021).

Odată demarat un concurs, ține de competența Consiliului să asigure parcursul eficient al procedurilor, or, în caz contrar, în conjunctura unor factori obiectiv să ia toate măsurile administrative pentru încetarea acestuia, cu păstrarea condițiilor/caracterului de legitimitate.

Complementar, se remarcă că decizia de încetare a concursurilor menționate se impune în vederea oferirii condițiilor egale și non-discriminatorii pentru toți potențialii candidați, prin asigurarea unei proceduri obiective de evaluare și apreciere în baza unor criterii unice de selecție.

Astfel, ținând cont de remanierele textelor normative, Consiliul deduce concluzia temeinică că toți procurorii interesați în a participa în ulterioare concursuri, ce vor fi anunțate, vor fi supuși noii proceduri de evaluare și selecție, care presupune un mecanism de apreciere resetat, conceput pentru a asigura o evaluare obiectivă și echidistantă a activității profesionale, fiind revizuite criteriile și procedurile de evaluare și selecție, prin sporirea clarității și preciziei acestora.

Prin urmare, în temeiul constatărilor descrise și în baza prevederilor art.70; art.77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor –

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A înceta concursurile anunțate prin Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-111/2023 și nr.1-112/2023 din 29.05.2023.

2. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de orice persoană vătămată într-un drept al său într-un termen de 10 zile lucrătoare de la data la care hotărârea vizată i-a fost comunicată.

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ